

Helikoptergeld zal geen welvaart brengen

De tijd waarin centrale bankiers ongebreideld kunnen experimenteren, lijkt voorbij. **Steeds vaker staat de effectiviteit ter discussie** en klinken waarschuwingen over de bijwerkingen. Voormalige centrale bankiers beginnen kritiek te leveren.

Het is gelukt om het financieel-economische systeem van de ondergang te redden, maar daarna is minder succes geboekt. De maatregelen werken niet of komen met een hoge prijs. Dat is steeds vaker de conclusie die marktkenner trekken over het beleid van centrale bankiers.

Zo is het – ondanks een historisch lage rente en verschillende opkoopprogramma's – nog altijd niet gelukt om de inflatie richting de 2 procent te krijgen. De kritiek op het monetaire beleid

komt lang niet alleen meer van economen die vrije markten voorstaan.

Misschien wel het opmerkelijkste geluid komt van Nout Wellink. Niet alleen was hij president van De Nederlandsche Bank, ook zat hij jarenlang in het bestuur van de Europese Centrale Bank (ECB). De huidige lage inflatie baart hem geen zorgen. Nu de inflatie rond het nulpunt staat, uit hij juist ongekende kritiek op de maatregelen van zijn voormalige werkgever om inflatie te creëren. Hij meent dat de integriteit van het financiële systeem wordt aangetast.

OPKOOPPROGRAMMA'S

In een online interview voor Café Weltschmerz, een burgerjournalistiek internetplatform, gaf Wellink aan dat hij een ECB ziet die tegen elke prijs de inflatie naar 2 procent wil brengen. Volgens de 72-jarige econoom realiseert de ECB zich niet dat vele andere factoren die inflatie ook beïnvloeden. "Die factoren kunnen weleens zo sterk zijn dat als jij maar aan die 2 procent blijft vasthouden, je een kamikazepiloot wordt", aldus Wellink.

Het is als een dokter die een spuit geeft aan een patiënt, maar ziet dat het niet werkt. Je kunt je dan afvragen of de diagnose juist is, of dat dit het goede medicijn is. Maar het enige wat de ECB doet, is de dosis opvoeren. "Het kan niet waar zijn dat (...) je dan een controleerbare uitkomst krijgt. Je krijgt wel meer inflatie op een gegeven moment."

Waarom wil een centrale bank met massale opkoopprogramma's van obligaties eigenlijk inflatie creëren? Volgens Wellink is dat vooral om een deflatie te voorkomen. Eenmaal in een 'deflatoire spiraal' zouden consumenten hun aankopen steeds uitstellen, omdat ze ervan uitgaan dat producten nog goedkoper worden.

Wellink gelooft daar niet in. Hij verwijst naar een onderzoek van de Bank voor Internationale Betalingen (BIB), een instelling waarbij zestig centrale banken zijn aangesloten. Uit dat onderzoek blijkt dat deflatie in die zin eigenlijk heel zeldzaam is. Het gebeurde in de jaren 30 van de vorige eeuw. Dat was een andere wereld. Nu maakt de dienstensector 70 tot 80 procent uit van de economie, waarin de lonen dominant zijn. Die gaan niet zo hard naar beneden, zo redeneert Wellink.

De bijwerkingen van het medicijn dat centrale bankiers nu toedienen kunnen zeer schadelijk zijn. Euforie op de financiële markten is er één van, doordat financiële markten ontkoppeld raken van de reële economie. Financiële markten weerspiegelen dan niet langer alleen de ontwikkelingen in de reële economie, maar worden gestuurd door goedkoop geld dat blijft hangen in het financiële systeem.

NEGATIEVE RENTE

De rente is een ander instrument waarmee centrale bankiers inflatie willen creëren. Nu het

